

VILNIAUS UNIVERSITETO DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Mokslų sritis/ys, kryptis/ys (kodai)	Medicinos ir sveikatos mokslai (M 000): Medicina (M 001)			
Fakultetas, Institutas, Katedra /Klinika	Medicinos fakultetas Klinikinės medicinos institutas Neurologijos ir neurochirurgijos klinika			
Dalyko pavadinimas (ECTS kreditai, val.)	Epilepsija ir kiti priepuoliniai sąmonės sutrikimai 7 kreditai (189 val.)			
Dalyko studijų būdas	Paskaitos	Seminarai	Konsultacijos	Individualus darbas
ECTS kreditai	-	-	1	6
Dalyko vertinimo būdas (vertinama 10 balų sistemoje)	Egzaminas žodžiu. Doktorantui pateikiami keturi klausimai – po vieną iš klinikos, ištyrimo, diferencinės diagnostikos, gydymo ir praktinė užduotis - konkrečios klinikinės situacijos įvertinimas.			
DALYKO KURSO TIKSLAS				
Suteikti doktorantui teorines žinias apie šiuolaikinę epilepsijos sampratą, ją sukeliančių būklių ir ligų diagnostiką ir gydymo principus, apžvelgti gydymo naujausius klinikinius tyrimus ir perspektyvas, suteikti priepuolinių sąmonės ir suvokimo sutrikimų turinčio ligonio ištyrimo praktinius įgūdžius.				
PAGRINDINĖS DALYKO TEMOS				
<p style="text-align: center;"><i>Įvadas į sąmonę ir jos sutrikimus.</i></p> <p>Sąmonės supratimas, sutrikimų problematika ir metodai. Ryšiai su bendrąja klinicine neurologija, neuroanatomija, neurofiziologija, neurochemija. Epilepsija ir simptominiai traukuliai. Neurotransmiteriai ir neurocheminiai procesai.</p> <p style="text-align: center;"><i>Kognityvinės (pažinimo) funkcijos, jų klasifikacija, rūšys, struktūra, terminologija.</i></p> <p>Kognityvinės (pažinimo) funkcijos sąvoka. Lokalizuotos ir distributyvinės kognityvinės funkcijos. Dėmesys, orientacija, atmintis, kalba, suvokimo funkcijos, skaičiavimas, praksija, frontalinės aukštosios kontrolės funkcijos.</p> <p style="text-align: center;"><i>Smegenų anatomija ir neurofiziologija.</i></p> <p>Smegenų struktūrų anatomija, ryšiai. Kognityvinių procesų neurotransmiteriai. Kognityvinių procesų neurofiziologiniai mechanizmai.</p> <p style="text-align: center;"><i>Epilepsijos priepuolių semiologija.</i></p> <p>Epilepsijos priepuolių tipai. Sąmonės ir suvokimo vertinimas. Epilepsijos priepuolių diferencinė diagnostika. Atminties sutrikimų rūšys. Afazijų rūšys ir jų diferencijavimo metodai. Aprozodija. Akalkulija. Disleksija. Apraksijų klasifikacija, ypatumai, klinikinė reikšmė. Agnozijos. Frontalinių sutrikimų simptomai, disegzekutyvinis sindromas.</p> <p style="text-align: center;"><i>Elektrofiziologiniai tyrimai</i></p> <p>Elektroencefalografijos atlikimo metodikos.</p> <p style="text-align: center;"><i>Laboratoriniai ir neurovizualiniai tyrimai sergant epilepsija.</i></p> <p>Laboratoriniai ir neurovizualiniai tyrimai tarptautiniuose epilepsijos diagnostikos kriterijuose. Laboratorinio ir neurovizualinio ištyrimo reikalavimai Lietuvoje. Neurovizualiniai metodai, taikomi epilepsijos diagnostikoje: KT, MRT, SPECT, PET, fMRT. Metodikos, indikacijos, mokslinė ir klinikinė reikšmė.</p> <p style="text-align: center;"><i>Vaistų nuo epilepsijos farmakologija.</i></p> <p>Pagrindinės vaistų grupės. Vaistų veikimo mechanizmai. Skyrimo indikacijos ir</p>				

dozavimas. Vaistų nepageidaujamas poveikis. Ilgalaikio medikamentinio gydymo ypatumai.

Nemedikamentinis epilepsijos gydymas.

Epilepsijos chirurginis gydymas: atranka, priešchirurginis ištyrimas, metodai. Klajokio nervo stimuliacija: pacientų atranka, indikacijos, atlikimo technika. Gilioji smegenų stimuliacija: indikacijos, atlikimo technika. Epilepsijos gydymas ketogenine dieta.

Sąmonės sutrikimo sindromai.

Sąmonės sąvoka, apibrėžimai, kognityvinės ir neurobiologinės teorijos. Pagrindiniai sąmonės sutrikimo sindromai. Sąmonės vaidmuo kognityviniuose procesuose. Sąmonės būklės įtaka, vertinant kognityvinius sutrikimus.

Epilepsija.

Epilepsijos epidemiologija, etiologija, genetika, patogenezė, patomorfologija, neurochemija, klinika, diagnostika, diferencinė diagnostika, tarptautiniai diagnostiniai kriterijai, paraklininiai tyrimai, gydymas, profilaktika, prognozė.

Sinkopės.

Sinkopių epidemiologija, etiologija, genetika, patogenezė, patomorfologija, neurochemija, klinika, diagnostika, diferencinė diagnostika, tarptautiniai diagnostiniai kriterijai, paraklininiai tyrimai, gydymas, profilaktika, prognozė.

Neepilepsiniai psichogeniniai priepuoliai.

Psichogeninių priepuolių epidemiologija, etiologija, genetika, patogenezė, patomorfologija, neurochemija, klinika, diagnostika, paraklininiai tyrimai, gydymas, profilaktika, prognozė.

Retesnės ligos, pasireiškiančios priepuoliniais sąmonės sutrikimais.

Retesnių ligų, pasireiškiančių priepuoliniais sąmonės sutrikimais epidemiologija, etiologija, genetika, patogenezė, patomorfologija, diagnostika, diferencinė diagnostika, tarptautiniai diagnostiniai kriterijai, paraklininiai tyrimai, gydymas, profilaktika, prognozė.

Praktiniai įgūdžiai:

Priepuolinių sąmonės sutrikimų vertinimo įgūdžiai, panaudojant klinikinius neurologinius fiziologinius ir radiologinius metodus, skirtas klinikistui. Gebėjimai interpretuoti (kai kuriais atvejais - įvertinti), elektrofiziologinių, laboratorinių, neuropsichologinių, neurovizualinių tyrimų rezultatus. Pagrindinių priepuolinių sąmonės sutrikimus sukeliančių ligų diagnostikos ir diferencinės diagnostikos įgūdžiai. Optimalaus paraklininių tyrimų plano pacientui, turinčiam priepuolinių sąmonės sutrikimų sergančiam asmeniui sudarymo įgūdžiai. Epilepsijai gydyti skirtų vaistų parinkimas, dozavimas, derinimas. Sugebėjimas atpažinti galimas vaistų nepageidaujamas reakcijas, jų koregavimas. Ilgalaikis epilepsijos gydymas, reabilitacijos (tame tarpe kognityvinės) ir prevencijos priemonės.

SVARBIAUSIA REKOMENDUOJAMA LITERATŪRA

1. Klinikinė neurologija. Red. V.Budrys. 2-as leid. Vilnius, Vaistų žinios, 2009.
2. Wyllie's treatment of epilepsy. E.Wyllie, 7th ed. Wolters Kluwer, 2020.
3. MRI in Epilepsy (Medical Radiology) Horst Urbach Ed. 2013th ed. Springer, 2015
4. Epileptic Syndromes in Infancy, Childhood and Adolescence. Michelle Bureau, Ed. 6th ed. John Libbey Eurotext, 2019.
5. Epilepsy. R.A.Gross, J.W.Mink. Eds. J.W.Miller and H.P.Goodkin. Wiley Blackwell, 2014.
6. Schomer DL, Lopes da Silva FH. Niedermeyer's electroencephalography: basic principles, clinical applications, and related fields. 7th edition. Oxford University Press, 2018.
7. The role of EEG in the diagnosis and classification of the epilepsies and the epilepsy syndromes: A tool for clinical practice. Michalis Koutroumanidis. 2nd ed.

John Libbey Eurotext, 2021

8. Neurology: A Queen Square Textbook 2nd ed. Charles Clarke Ed, 2nd ed. Wiley-Blackwell, 2016.
9. Atlas of electroencephalography: The epilepsies. EEG and epileptic syndromes. Philippe Gelisse 2nd ed. John Libbey Eurotext, 2019.

KONSULTUOJANTYS DĖSTYTOJAI

1. Dalyką koordinuojantis dėstytojas: Rūta Mameniškienė (prof. dr.).

2. Dalius Jatužis (prof. dr.).

3. Arminas Jasionis (asist. dr.).

PATVIRTINTA:

Vilniaus universiteto Medicinos ir sveikatos mokslų Doktorantūros mokyklos Tarybos posėdyje: 2022 m. rugsėjo 29 d.

Tarybos pirmininkė: prof. Janina Tutkuvienė